REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.
Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 178 Brașov, Joi 14 (27) August 1908.

Cronică interioară.

Smejanovici și guvernul. — Congres săcuiesc.

Frumos îi ia în zeflemea „Az Ujság“, organul lui Tisza pentru genialul mod, cu care au căutat să iasă din strâmtoare în fața alegerei de patriarch a lui Zmejanovici. A dat de știre guvernul coaliției — zice numitul ziar, — că regele de aceea n'a întărit alegerea, fiindcă nenorocitul episcop de Vârșeț nu știe ungurește. Iar după legile unguresti patriarchul trebue să știe ungurește. „Asemeni legi ce-i drept nu esistă — continuă „Az Ujság“ — și între episcopii greco-orientali marea majoritate nici nu știe ungurește, precum n'a știut Zmejanovici. Dar lipsa legii n'ar însemna nimic, dacă guvernul într'adevăr de aceea n'ar fi recomandat pe Zmejanovici, fiindcă nu știe ungurește. Noi am afla aceasta corect. Dar năcazul este, că nici asta nu-i adevărat.“

Organul tisaist arată apoi, că în comunicatul semioficios se zice, că Zmejanovici *mai cu samă* de aceea n'a fost întărit, fiindcă nu știe ungurește. Cauza cealaltă nu se spune, fiindcă nu le-a convenit celor dela guvern să o spună, știindu-se cu musca pe căciulă. De nu era această cauză, pe Zmejanovici l'ar fi întărit regele, cu toate că nu știe ungurește. Știm cu toții, zice „Az Ujság“, care e cauza adevărată. Zmejanovici a stat în legătură cu partidul radical sârb și pe când era în viață Brankovici, a lucrat în contra intereselor statului maghiar. Aderenții săi stau în legătură strânsă cu Belgradul Serbiei și altele. Spune apoi, că guvernul coaliției putea să facă mai mare efect, dacă spunea, că n'a fost aprobat Zmejanovici, pentrucă e contrar statului maghiar. Dar s'a temut, că dacă va arăta cauza asta, se vor turbura kossuthiștii, cari la timpul său au pactat cu Sârbii și Croații „antimaghiari“ la Fiume, cari s'au sărutat cu radicalii sârbi și s'au aliat în contra monarchismului, visând de o alianță a popoarelor balcanice sub o conducere națională maghiară. Era prejudițios a reaminti aceste tocmai acum, când se pretinde a se fi descoperit la Agram firele propagandei pentru Serbia Mare.

Caracteristic este în adevăr, că foile guvernului retac cu totul celelalte cauze, cari afară de necunoștința limbei maghiare au contribuit la respingerea alegerii de patriarch a lui Zmejanovici. Foaia amintită crede, că prin această atitudine s'a evitat o ruptură în coaliție și acum e vorba tocmai de fuziunea partidelor din această coaliție. „Az Ujsag“ e de părere, că partidul independist poate să-și conbine jocul său de cochetare cu Slavii, și încheie ironic întrebând ce se va întâmpla acum, dacă congresul dela Carlovăț va alege un patriarch, care va ști ungurește, dar este un inimic jurat al statului maghiar?

*

Dumineca trecută s'a ținut un mare congres al Săcuilor din Ardeal în Budapesta. La acest congres au luat parte mai multe deputațiuni din Săcuime și din ținuturile dela Kecskemét-Dobrițin, etc. De față a fost și un reprezentant al ministeriului de comerciu, de agricultură și de instrucțiune. Congresul s'a introdus cu un discurs de bunvenit al primarului Godhartd, la care a răspuns președintele alianței Săcuilor Deak Lajos. Congresului i-au premers o adunare a ziariștilor ardeleni, Săcui și Maghiari, la care au luat parte și mai mulți deputați, și o mică expoziție de obiecte de industrie de casă din săcuime.

Amintitul Deak Lajos a ținut discursul, prin care s'a deschis congresul, zicând că până acuma a fost neglijată de guvern și de factorii societății maghiare cauza înaintării și prosperării Săcuilor din Ardeal, dar sub guvernul actual se desfășură o muncă cu putere de vapor, pentruca să se pună la loc și să se îndrepteze tot ce s'a neglijat, iar poporul săcuiesc să poată iarăși înflori economicește.

De mare importanță va fi construirea drumului ferat menit a lega liniile din Ardeal cu linia de Constanța. A raportat apoi conducătorul comitetului săcuiesc, însărcinat cu acțiunea în interesul săcuimii, Koos Mihaly, secretar ministerial, care a înșirat toate câte s'au făcut în avantajul Săcuilor din partea guvernului. Cum au fost ajutați să câștige noi pământuri prin regularea posesiunii precum și că pe terenul social s'a lucrat pentru înființarea de tovărășii, așa că acum sunt în secuime peste 300 de tovărășii de tot soiul, cari aduc în circulație anual 1.800,000 cor. Și pe terenul economic s'au făcut progrese. S'a înființat la Csic-Szereda o școală de agricultură, iar la Turda o școală economică. A vorbit la acest congres și armeanul naționalizat, deputatul Zakarias, cunoscutul advocat din Brașov, adecă mai bine zis a ținut o prelegere despre cestiunea colonizării și recolonizării săcuiești.

Representantul Săcuilor din Dobrițin a invitat apoi congresul, ca la anul să țină ședințele sale în Dobrițin și în fine s'a mai ținut o prelegere asupra drumurilor ferate din Săcuime. Apoi a urmat banchet, conferența deputaților maghiaro săcui ardeleni, iar sara fișpanu comitatului Peșta a dat o masă în onoarea deputaților și oaspeților.

„Magyarorszag“ vorbind de congres și despre Săcui, se bucură că acum guvernul se gândește cu toată seriositatea la progresul și prosperarea Săcuilor.

„Statul maghiar și societatea maghiară voiesc, ca Secuimea, la punctul acela extraordinar de important și periculos geografic, unde provedința a așezat-o spre norocirea națiunii noastre, să devină un factor înfloritor în cultură și economicește și un popor puternic, care nu numai prin numărul său, ci și prin cultura sa superioară să-și împlinească rolul cuceritor și de pază la granița țării.“

Vorbe umflate și sunătoare. Realitatea însă altfel se prezintă. Bunăstarea lor materială, câtă o au Secuii, au câștigat'o și o câștigă din comerciul și comunicarea continuă cu România. Și dacă poate fi vorba de o cultură superioară dela Secui, apoi aceasta ei o pot avea numai din contactul lor cu „Tzara“ (România), care face progrese uimitoare pe calea civilizațiunii.

Așa se lucrează pentru Maghiarii și Săcuii din Ardeal din răsputeri și cu „vapor“ pentru înflorirea lor economică și culturală, în vreme ce pentru poporul nostru românesc nu numai că nu se face absolut nimic, dar li-se pun mereu bețe în roate și este oprit chiar și prigonit când se jăluiește de trista lui soarte.

Guvernul ungar în încurcătură. Ziarul »Zeit« află din Budapesta, că guvernul unguresc e foarte încurcat pentru-că afară de agitația pan-sârbească are de lucru și cu aceea, care »ațîță« naționalitățile, și în special pe Români contra Maghiarilor. Afară de asta, îi fac zile negre guvernului: alegerea episcopului Zmejanovici ca patriarch sârb la congresul din Carloviț, atunci când guvernul unguresc întrebuințase toate mijloacele în scopul de a face să triumfe candidatul său Bogdanovici; refuzul coroanei de a confirma alegerea lui Zmejanovici și puțina probabilitate ca, la viitorul congres sârbesc, să se adere, fără altă alegere, la candidatul guvernului. Mai ales în urma recentelor persecuțiuni ale Sârbilor în Croația, sporesc în mod simțitor încurcăturile cabinetului din Budapesta.

De asemenea și alegerea episcopului de Caransebeș în locul decedatului episcop Popea, nu s'ar prezenta nici ea lipsită de dificultăți. »Radicalii« români fac de pe acum o propagandă din cele mai active pentru candidatul lor Musta, care însă, din pricina »tendințelor sale politice«, n'ar putea fi confirmat de guvernul unguresc. In schimb românii »moderați« susțin candidatura archimandritului Hamzea, care ar avea de asemenea probabilități de reușită. Atât la Carlovăț cât și la Caransebeș însă

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Epilog

la serbările dela Șimleu ale Asociațiunei.

VI.

Caleidoscop.

Ați văzut vreodată cum se zugrăvesc sfinții la fabrica din Nicula? Nu prea cred, dar sfinți de-aceștia zugrăviți gata, desigur ați văzut berechet. Patru linii; trei curbe. Două linii nasul, una gura, alte două ochii. O curbă conturele capului, câte una grumazul cu umerii. Atâta e tot sfântul!

Cum ar și putea pune mai multe linii, dacă bietul zugrav, de când e, n'a văzut vre-un sfânt — *de-aproape!*

Așa-i și cu »figurile marcante«, ce am văzut eu pe la Șimleu, și pe cari mi-e de-adreptul o datorință a le zugrăvi. Abătut pentru întâiași dată în acea parte de țeară tot ce am văzut n'am putut vedea nici eu *de-aproape*, ci ca și cinstitului zugrav de la Nicula, toate mi-au trecut pe dinaintea ochilor așa ca într'o viziune, nelămurită, și nici când întreagă, repede o figură după cealaltă: Tocmai ca într'un caleidoscop!

Confratele dela Nicula nu știe ce-i caleidoscopul, prin urmare el își crede »opera« perfectă. Eu par'că știu, și nu mi-o cred.

Tot nu mă las mai pe jos și o fac și eu. Veți întreba de ce? O să răspund: pentru ce le face și dumnealui. Prin icoanele sale el vrea să vă dea mostre din »ceia lume«, prin figurile mele eu ași vrea să vă dau mostre de — sălăjeni.

El nu greșește nimărui cu asta; sper să nu greșesc nici eu.

*

O respectabilă figură de moșneag, care »nu se dă«, cu înfățișare de patriarh în statură și în privire. Așa mi-l închipui și pe Nestorul Iliadei, cel ades pomenit în fraze retorice. Să-i zicem aceluia: Nestorul Sălajului.

De-l vezi în clipe de toate zilele, poate ți-s'ar părea cam frânt. De'l vezi însă în clipele rari, de însuflețire generală, par-că o nouă viață i-se trezește în toată ființa. In ochi are schintei, în vorbă căldură și tărie. De câte trei patru ori a cuvântat la zi, în clipe de-acelea rari, și totdeauna a dus-o până la sfârșit, fără de a lâncezi, și fără de a repeta. Ii da tărie conștiința idealului pentru care vorbea, și spre care-i era îndreptat *tot* sufletul, nepăsător dacă cei ce-l ascultă îl ascultă din curiozitate sau din admirație, sau nu-l ascultă. Tot sufletul lui era al idealului, iar al lumei, înaintea căreia vorbea, mai nimic. Al idealului, care nu poate fi altceva decât: »scumpa mama națiune«. La ea, numai la ea, se gândea, iar nu la »publicul« ce poate aplauda.

Suflete ca și acesta, vor fi, cred, multe prin Sălaj.

Nestori, pentru »scumpa mamă năciune« (ar trebui poate să scriu cu inițiale mari aceste cuvinte!!) patriarchi pentru cei puși sub ocrotirea lor de toată ziua. O viață întreagă luptă pentru cele două idealuri: să-și vadă »națiunea« tare și mare, să-i ajungă copiii »sus-sus«, iar nepoții și mai sus. O luptă grea, îndărătnică, în care își pierd adesea tocmai ce-i mai scump — căldura sufletului pentru cei mai de-aproape ai săi — dar ei sunt mulțumiți: nu, și-au pierdut măcar pe-o singură clipă — credința!

Pentru a cunoaște mai bine un astfel de om generația de azi, așa de clintită în credințe, merită să fie pus de viu în schița monografică!

*

Un tânăr băiat de cele mai frumoase și mai îndreptățite, speranțe.

Avem, har Domnului, destui de aceștia, în toate părțile. Că totuși ajunge în — caleidoscop, e meritul lui special de — tipic fiu al Sălagiului.

E, anume, pe lângă altele și bună stofă de artist. Și aci începe deosebirea:

Băieții noștrii cu talente de artiști, dacă sunt din ținuturi adevărate românești, sau rămân de tot români, sau se înstreinează de tot! Tertium non datur. Prin părțile de nesigură conștiință națională însă, cum e și Sălajul, se găsește și acel »tertium«. Se găsesc de-abinele băieți talentați, cari cred a putea fi artiști maghiari și artiști români *de odată*!! (Luați de seamă, *nu* întâmplător am zis întâi maghiar). Fără supărare.

Ar fi să n'am de gând a sfârși cu epilogurile în vara asta, dacă m'aș apuca să arăt cât e de aproape imposibilă a fi de-odată artist român, și artist maghiar. Mai vârtos în situația politică din țeara noastră, și mai cu seamă în arta muzicei! Cel mult cu o prețuire esagerată a forțelor tale, ai putea să interprinzi una ca asta crezându-te geniu.

Dar în ce privește genialitatea, până acuma trebue să fim pesimiști. Iar cât e pentru esemple vii, până acum abia sunt cunoscuți trei compozitori mari și doi virtuozi celebri, cari au știut aprofunda deodată *spiritul* muzicei a *mai multor neamuri*! Și aceștia, mai mult căutând *„motive“* — și din un gen de muzică bine stabilit.

Unde pui apoi, că noi așteptăm cu nerăbdare »talentul«, care nu va avea numai să aprofundeze muzica românească, ci va avea dreptul să o *construiască*!

legerile sinodale, încheie numitul ziar, vor putea crea grave încurcături guvernului unguresc, ori cari ar fi rezultatul lor.

Lupta pentru votul universal. Partidul țărănesc ungar a ținut Duminecă la Balmaz-ujvaros o adunare sub preşedința fostului deputat Achim. Au luat parte vre-o 3000 de persoane din mai multe comune din comitatul Hajdu. Adunarea a expediat monarchului următoarea telegramă:

»Conferința delegaților comunelor din comitatul Hajdu, care a avut loc la Balmaz-ujvaros în prezența a 3000 de agricultori, salută cu supunere pe Maj. Voastră şi vă roagă să binevoiți a dispune, ca să fie menținut neschimbat al 8-lea punct din pactul încheiat la timp cu şefii conferinței naționale cu privire la votul universal. In chipul acesta Maj. Voastră va mijloci ca constituția să fie întărită pentru încă o 1000 ani.«

Suspendarea consiliului comunal din Blaj. Din Blaj se vestesc »Tribunei« următoarele: Tot mai mult constatăm, că ultimele acte de volnicie ale autorităților asupra societății pompierilor nu sunt decât începutul unei goane sistematice împotriva românismului din orăşelul nostru. Sâmbăta trecută ne-a venit ca un fulger vestea, că întreg consiliul comunal al oraşului a fost suspendat de către comitetul administrativ al comitatului. Cauza adevărată, deşi nemărturisită, a acestui lucru nu-i decât faptul, că consiliul comunal se compune în întregimea sa de Români şi nici un Ungur fie cât de perciunat n'a putut încă să între în el.

Tot Blajul este într'o continuă fierbere şi agitație pentru aceste volnicii. Suntem curioşi, care va fi de data asta pretextul acestei măsuri ilegale şi am dori să ştim în sfârşit până unde doresc să meargă autoritățile cu persecuțiile lor!

Agitații sârbeşti contra Austriei. Ziarul »Wiener Allgemeine Zeitung« află, că în curând va isbucni un nou scandal sârbesc. Casa editoare din Berlin, Krauss, ar amenința cu intentarea unui proces legațiunei sârbeşti din Berlin pentru plata ediției de 10.000 de exemplare a unei broşuri intitulată »Serbia şi mişcarea revoluționară în Macedonia«, broşură tipărită pentru a ațâța opinia publică germană, contra politicei austro-ungare. Comanda dată casei Kraus ar fi fost transmisă de un anume Mitrofanovici, după însărcinarea guvernului sârbesc.

O conferență în cestiunea Marocului. Din Karlsbad se anunță, că primul ministru francez Clemenceau a conferit Luni dimineața un timp îndelungat cu ministrul de externe rus Iswolsky. Deoarece conferința a avut loc imediat după ce Clemenceau căpătase raportul consiliului de miniştri, ținut Duminecă la Paris, se bănueşte că conferința a avut de obiect cestiunea marocană.

Tinerimea noastră.

(Studențimea.)

— Urmare. —

Ajungem însă totuşi şi la alte concluziuni, dacă analizăm pe student din punctul de vedere al unei puteri intelectuale mai înalte. Aici e încă nematur universitarul, intelectul lui e în formațiune. ideile genuine de naționalitate, aprecierea ei din punctul de vedere al însemnătății sale decizive asupra unui neam, înțelegerea rolului, pe care trebue să-l aibă fiecare intelectual în mijlocul poporului său — toate acestea numai de un intelect mai înalt, de un cap pe deplin matur pot fi apercipiate. In privința asta putem deci afirma cu toată hotărârea, că universitarul român e flecsibil şi orice spirit flecsibil poate fi uşor cucerit pentru idei nouă, cari idei, dacă vor avea şi darul de a fi puternice, perzistente şi hotărâte, uşor vor putea forma din tineri eri nepăsători o pleiadă de ostaşi hotărâți şi pregătiți pentru a traduce în fapte ideile, cari i-au ademenit. Despre asta voi tracta însă mai la vale.

Acestea sunt cauzele cardinale, cari după convingerea mea influințează, unele mai mult altele mai puțin, dar *toate la olaltă* asupra tinerimei noastre şi o țin ferecată într'o vădită decadență. Nu sunt — bine înțeles, — epuizate, vor mai fi şi altele, dar în tot cazul cele înşirate îşi au rolul lor în chestiunea tinerimei noastre. Sunt cauze generale acestea, cari bine trebue înțeles, nu se găsesc în *fiecare părticică* a păturii noastre culte, ci numai *în complexul general* al ei.

Ş'acum voi intra în partea a doua a temei mele şi mă voi nizui să fixez iarăşi în cadrul posibilității punctele de mânecare menite, să schimbe fața posomorâtă de astăzi a tinerimei noastre. Nu voi ținea cont de un sistem anumit la fixarea acestor puncte ca la mişcarea cauzelor de mai sus, ci voi schița mai mult în liniamente generale părerile mele, convins fiind, că nu programul, ci munca intenzivă realisează idealele.

Schimbarea nu poate porni decât din noi înşine. *Energia* fixată în sufletele noastre tinereşti trebue să fie izvorul, din care să pornească reînvierea şi dragostea de muncă. Ştiința, ce ni-o agonisim la universitate, toată cumințenia, ce o culegem din cărțile alese străine, trebue s'o cernem prin sufletele noastre şi s'o tălmăcim în cugetare, simțire şi faptă românească. Pe Bărnuț, pe Iancu, pe Şaguna, Şuluțiu, pe Samuil Micu, pe Cipariu, pe Laurian şi alții nu bătrânii i-au îndemnat, să fie Români devotați intereselor noastre naționale, ci sufletul lor mare pătruns de însemnătatea cauzei, pe care o prezentau, precum şi legătura strâmtă ce au păstrat'o cu poporul, din care se ridicaseră, şi dragostea vie nemărginită, pe care au păstrat'o nealterată față de acest popor. Deşi aproape toți au cercetat şcoli străine, totuşi ei au rămas ce s'au născut: Români desăvârşiți. Iancu cu toți prietinii lui de pie memorie, deşi urmau cursurile la facultatea de drept din Cluj, totuşi convenirile lor, de pildă din birtul Tivoli, erau adevărate altare, la cari jurau credință sfântă şi devotament neclintit neamului. E de prisos să mai amintim şi viața acestor tineri în Târgu-Mureşului. Legătura tuturor acestor bărbați cu poporul lor, a fost cauza supremă, care le-a păstrat dragostea şi le a sădit în inimi dragostea de jertfă pentru acest popor. Datoria noastră e deci, să păstrăm şi noi mai departe nu numai legătura de sânge, ci şi *faptică* cu massa poporului nostru, iar acum fiindcă acest popor are figuri, cari se par idealizarea perfectă a simțământului nostru genuin național, ni-se impune ca o datorie imperativă, ca să străbatem cu toții în adâncul istoriei, care fixează aceste figuri, să păstrăm legături neîntrerupte cu ei şi să învățăm în toată ziua dela ei, cum trebue să cugetăm, să simțim şi să lucrăm. Fiecare pagină din această istorie va fi un grai cuminte al vr'unui bărbat mare de ai noştri, care va sădi în sufletele noastre sfaturi înțelepte. Deci *cetirea istoriei noastre naționale*, învățarea ei de-a-rostul ar fi unul dintre cele mai cardinale puncte, cari ar avea influință hotărâtoare asupra reabilitării sufleteşti a tinerimii noastre.

Pentru acest scop ar trebui, să se țină *conveniri* dese, dacă nu se poate în stil mai mare, fie cât de mici dar cât de dese, în care să se facă cunoscută din partea celor buni fie-cărui tânăr istoria noastră. Acest punct e amintit şi de d l Dobrescu. Eu însă fac încă o observare. Să nu se creadă că totdeauna cei mulți sunt chemați să facă lucruri mari. Din contră e fapt că cei puțini, dar buni, sunt în stare să creeze opere minunate. Pe cei ce ar înjgheba fel astfel de conveniri să nu-i dispereze faptul, că lipseşte massa, ci să fie convinşi că prin muncă devotată, prin străduință neîncetată, prin cumpătare şi cumințenie pronunțată, vor putea desăvârşi gândurile bune şi cu vremea vor putea cuceri şi pe cei ce se par nepăsători. In aceste conveniri să se cetească pagini din istoria noastră, să se citescă cărțile autorilor noştri români, precum şi cărți s rise de autori streini, dar cu conținut bogat, din care totdeauna să se profite. Să se țină şi prelegeri libere, pentru ca prin acestea cei adunați să aibă prilejul de a vorbi corect limba românească, să-şi oțălească puterea de cugetare şi să-şi ascută spiritul de critică.

Vreme pentru astfel de conveniri au destulă studenții universitari, dar şi afară de acestea pot folosi în dragă voie cam o jumătate de an din anul de studii pentru cultivarea spiritului în direcțiunea practică a vieții naționale cetind fel de fel de cărți bune şi căutând prilej de a da naştere la discuții cât se poate de dese de pe târâmul chestiunilor serioase nu numai de interes pensonal, ci mai vârtos de valoare publică.

Bine înțeles din astfel de conveniri să dispară odată pentru totdeauna spiritul josnic de batjocură, de caraghioslâc şi de naivități nefolositoare. Cuvântul fin şi lipsit de tendință de a disprețui, purtarea cuvenită, dragostea frățească, însuflețirea nobilă şi admirațiunea solidară față de tot ce-i bun să fie regulamentul de casă al acestor conveniri. E doar lucru clar, că cu cuvinte grele, cu enervări ridicule şi cu ocări nu poți ajunge la mult, ci cel mult dau prilegiu la răspunsuri rebele, la proteste stupide, cari fiind înscenate de massă s'ar naşte convingerea că cei puțini poartă vina şi în urmă nu te alegi decât cu o droaie de neînțelegeri, între cari majestatea culturii va trebui să se întunece.

Deci trebue să fim lipsiți cu totul de patimi, pentrucă acestea sunt proprietatea esclusivă a egoistului, care nu luptă nici-odată pentru ideale, ci cel mult pentru prestigiul său personal sau în fine în interesul buzunarului său propriu.

De sărăcie să nu ne pese aşa de mult. Săraci am fost noi totdeauna. Ba e lucru ştiut, că cel sărac păstrează adeseori cu mai multă gelozie idealismul, decât bogatul îmbuibat şi mărginit.

Ca pildă, că nu cei mulți sunt chemați, să rezolve probleme mari, țin să amintesc bunăoară, că în adunarea națională franceză din 1789, unde s'au decretat drepturile omului şi s'a dat fie-cărui individ dreptul la viață şi la muncă precum şi libertatea de a face tot, ce nu-i în detrimentul deaproapelui, nu toți membrii, nu întreaga massă a fixat punctele vieții celei nouă a statului francez, ci spiritul scăpărător al lui Mirabeau a fost în primul rând îndrumătorul emancipării curate democratice naționale pornită în acea adunare, iar din cei 212 advocați, deputați ai statului al treilea a fost destul un Desmoulins, care să verse însuflețire în sufletul tuturora, sau un Maillard, care să conducă poporația Parisului spre Versailles. E vorba numai ca cei puțini să-şi înțeleagă perfect chemarea, să dispună de cumințenie largă şi de calități superioare, iar massa trebue cultivată şi condusă. La noi bunăoară nu toți bărbații, adunați la Blaj pentru a hotărâ soartea neamului nostru, au fost spirite a la Bărnuțiu. Cont trebue să se țină numai de faptul — şi acesta reclamă cea mai vie atențiune — ca să se păstreze intactă şi curată conştiința noastră națională, să nu fie expusă la corcire, căci aceasta i-ar aduce nimicirea.

Tăria nădejdii încă nu joacă rol secundar. Desnădejdea nu-i niciodată egală cu moartea, care pentru individ ar fi poate un bine, ci e izvorul de nesfârşite dureri din cari se adapă restul vieții. Deci nădejdea într'un viitor mai bun trebue nutrită mereu. Trebue să se pună temelie tare credinții, că vom fi şi noi Românii odată un element, care va avea să joace rol însemnat în viața popoarelor.

(Va urma).

Adunări poporale româneşti.

Deputatul Dr. Maniu la Vințul-de-jos. — Dep. Dr. Ştef. Pop la Şiria. — Oprirea adunării din Abrud-sat.

Una dintre cele mai imposante adunări poporale ținute zilele trecute de deputații naționalişti români a fost adunarea poporală, convocată pe ziua de 23 Aug. n. în Vințul-de-jos, în care deputatul cercual d-l **Dr. Iuliu Maniu** şi-a făcut darea de samă în fața alegătorilor săi. La adunarea aceasta, presidată de părintele Nicolae *Manu*, au luat parte aproape 2000 Români din cercul electoral al Vințului. Deputatul Dr. I. Maniu a fost însoțit de deputații C. *Brediceanu*, Dr. *Suciu*, A. *Vlad* şi de un grup mai mare de pretini şi admiratori din Blaj, Sebeşul-săsesc şi jur, între cari numeroşi preoți. N'au lipsit nici gendarmii împănați, decorul obicinuit al adunărilor poporale româneşti.

Primirea ce s'a făcut deputaților români şi îndeoseb d-lui Maniu a fost din cele mai însuflețite şi frățeşti, iar atențiunea şi seriositatea cu care cei prezenți au urmărit expunerile celor patru deputați români au tradat princeperea alegătorilor români pentru luptele deputaților în dieta ungară şi pentru vremurile grele, pe cari le străbate poporul românesc.

In darea sa de samă dep. Dr. *Maniu* a atins toate cestiunile dela ordinea zilei, a vorbit despre activitatea parlamentului ungar, despre numeroasele piedeci puse în drumul activității deputaților naționalişti, a vorbit despre noua lege electorală zicând că nu crede că Maj. Sa să nu mai aibă astăzi aceleaşi convingeri ca în clipa când a convocat dieta ungară, pe care a însărcinat'o să aducă *votul universal nefalsificat*, a trecut apoi la piedecile puse *organizării partidului* național român şi a încheiat mulțumind alegătorilor pentru încrederea ce i-au dat'o până acum.

Au vorbit apoi la rând deputații Dr. *Vlad*, Dr. *Suciu* şi C. *Brediceanu*, aducând elogii deputatului Maniu pentru munca săvârşită în dietă alăturea de dânşii spre binele poporului român şi îndemnând pe cei adunați la statornicie şi încredere în isbânda cauzei, pe care o reprezintă deputații naționalişti şi întreg poporul românesc.

La încheierea adunării s'a votat o rezoluțiune, în care se cere înarticularea în lege a votului universal nefalsificat şi arondarea justă şi proporționată a cercurilor electorale şi se decide prezentarea unei adrese în acest senz către dietă. Din adunare s'a expediat şi o telegramă omagială Maj. Sale Monarchului »preaînaltul inițiator al legii despre sufragiul universal«.

*

In ziua de 23 Aug. şi-a ținut darea sa de samă în *Siria* deputatul Dr. St. C. **Pop**, care a fost însoțit de dep. V. *Goldiş* şi de numeroşi membrii ai inteligenței române din Arad şi jur. La adunare au luat parte vre-o 800 alegători români. După darea de samă a dep. Dr. St. *Pop*, în care a expus pe larg activitatea sa şi a clubului naționalist desfăşurată în dietă, şi după o vorbire însuflețită rostită de dep. Goldiş, adunarea a votat o resoluțiune analogă celor votate până acum în adunările poporale româneşti şi a trimis Maj. Sale o telegramă omagială.

*

Despre o volnicie infamă a solgăbirăului din Roşia ne aduce veste »Tribuna«. Pe ziua de 24 Aug. n. a fost convocată la *Abrud-sat* o adunare poporală, în care dep. Dr. *Vaida* era să-şi țină darea de samă. Adunarea convocată conform legii şi anunțată la timp autorităților *a fost oprită de către solgăbirăul din Roşia în mod perfid*, împiedecând astfel pe deputatul cercual în eserciarea celui mai cardinal drept al său, dreptul de a se pune în contact cu alegătorii săi, cari l'au trimis în dietă.

In motivarea »ucazului« de oprelişte, după ce se spune că prin convocarea adunării pe ziua de Luni, când se ține târgul săptămânal, *„se influințează în mod păgu-*

Atât în fugă. Rămâne tot pentru altădată să vorbim despre chipul cum poți să »exişti«, — şi să-ți »meargă bine« — ca mare artist şi între Români. Acuma n'aveam decât să scot la iveală o tipică greşală — sălăjană. »Hibridismul« şi în artă, cum ar zice deputatul Vaida.

Figura mi-am găsit'o, cum e mai voinică. Ea face de prisos orice esemplu, şi orice argumentare. Cum a cântat artistul nostru, *absolvat de conservatorul din Budapesta*, doinele româneşti, numai doine n'au fost. Iarăş: fără supărare.

Ca şi în cântarea lui, tot aşa am constatat lipsa *spiritului* românesc, în cântarea, la pian, la vioară, sau cu vocea, a altor absolvenți de conservatoare străine. Pot avea o technică admirabilă, dar nu prea au simțul muzicei româneşti. Cântând melodiile noastre, se emancipează foarte anevoe de şabloanele »şcoalelor« propuse pe la conservatoare. Aşa era însuşi Corfescu.

E un fapt acesta, despre care numai ei mai trebue să-şi dea seamă.

Omul nostru par'că începe a-şi da. Ca unui prietin bun, pe care-l am drag, şi ca unui adevărat artist (de altfel!), al cărei patrie ci-că e lumea mare, îi doresc să-mi înțeleagă cuvintele şi să nu mai aivă merite — specifice sălăjene!

*

O doamnă bătrână, pricepută şi deşteaptă. Să zice că-i harnică să direagă soarta unui neam întreg.

Mai că zic tot aşa şi eu.

Am văzut'o la şedințele »Astrei«. Ce interes le purta, şi cât de inteligent!? Un orator propunea prostii; doamna noastră gata cu judecata: »aşi, ce ştie el«... Altul, mai puțin orator, făcea planuri frumoase; doamna noastră: »câte n'ai vrea cu doi grițari«. Pe oameni bătrâni îi pune naiba să dea lecții la tineri nesocotiți; însă doamna noastră: »ia, mai lasă-i şi pe ei să *ostenească*«. — Şi câtă gingăşie față de bărbatul ei! Se scoală dumnealui odată şi rezolvă cuminte o discuție grea, propunând ca ceva de tot ingenios, să fi lăsată toată daravera »în grija comitetului central.« Da nu-l sprijineşte doamna din răsputeri: »bravo, foarte bine, lăsați-o numai în grija *noastră*". Gândiț-ivă, pe bărbatul ei îl sprijineşte! — Şi tot aşa înainte, un potop întreg de observații, care de care mai sănătoase.

Păcat, mare păcat, că au fost spuse cam pe şoptite, de numai vecinii puteau profita de ele.

Şi păcat, de tot păcat, că doamna noastră era pare-mi-se numai — *importație* sălăjană.

(Va urma).

bilor nu numai comunicația *ci și ordinea publică*" și că locul destinat pentru adunare e »neîndestulitor« se spun din cuvânt în cuvânt următoarele mirozenii:

»Nu iau la cunoștință însinuarea nici de aceea, pentrucă tocmai ziua de Luni, de târg este aceea, în care publicul din loc și jur de altfel cu dispoziții spre liniște și cu înclinări pacinice scos din liniștea sa obicinuită — *sub influința intențiunei adunării, după cum știe toată lumea* — ar influința ordinea publică în starea sufletească aprinsă și ațâțată în mod periculos și păgubitor în undularea mai mare și mai număroasă, ceeace o confirmă și declarațiunea primită oficios dela poliția din Abrud.

»Pe lângă că nu am luat la cunoștință adunarea a trebuit să enunț și interzicerea ei, căci punctul 3 al ordinei de zi (— propunerea de a se vota încrederea deputatului —) tradează o intențiune atât de hotărâtă, *care invoalvă criteriul agitațiunii naționaliste și manifestării opiniunei și încrederii antinaționale*, atunci când încrederea și-o propune deputatul în mod neobicinuit până acum cu subscrierea sa proprie, când pentru manifestarea acesteia nu că nu este nici o cauză și nici o bază, dar înseamnă direct contrariare și demonstrare în contra judecății deja pronunțată a națiunei și cunoscută de toată lumea«...

Din România.

București, 11 August 1908.

Cursuri de vacanță. — Din reforma sanitară. — Militare.

De câți-va ani *cursurile de vară* câștigă o însemnătate tot mai mare. Ele răspund trebuinței ce se simte de a se lucra pentru ridicarea nivelului cultural al diferitelor pături sociale, precum și interesului tot mai mare, ce se manifestă din partea publicului.

Aceste cursuri s'ar putea zice că și-au făcut începutul în România, odată cu cursurile de lucru manual, muzică și exerciții gimnastice, cari s'au deschis prin vara anului 1903 la Câmpulung. Ele s'au urmat regulat în fie-care vară, ca și acum.

Tot din inițiativa ministerului de instrucție publică s'au deschis în luna Iulie a acestui an cursurile universitare la Iași. Ele s'au închis pe la sfârșitul lui Iulie printr'o escursie la Curtea de Argeș, condusă de d-l Tzigara Samurcaș, unul dintre conferențiarii din capitala Moldovei.

Din inițiativă particulară s'au ținut apoi cursurile foarte instructive și cercetate dela *Vălenii de Munte* — iar Joi, în 7 August, s'au închis și cursurile, cari s'au ținut, pentru peste 50 învățătoare sătești, la azilul *Elena Doamna* asupra diferitelor cunoștințe practice de prima necesitate, cunoștiințe destinate a fi apoi împărtășite printre gospodinele satelor.

Sfârșitul acestor cursuri a fost Joi celebrat printr'o mică sărbătoare, care a constat dintr'o scurtă vorbire de mulțămită, rostită de una dintre învățătoare. D-na Adela Proca răspunde în numele ministeriului îndemnând și încurajând pe învățătoare la muncă stăruitoare pe lângă vetrele familiilor țărănești.

S'au cântat în cor mai multe din bucățile învățate în timpul cursului, s'a trimis apoi o telegramă de mulțumire către ministrul instrucțiunii publice — și, după ce li-s'a servit cea din urmă masă, învățătoarele s'au despărțit, îndreptându-se fie-care spre postul său.

*

La Craiova și Galați se va înființa, cu începere dela 1 Septemvrie a c., câte-o *școală pentru formarea unor agenți sanitari*, trebuitori pentru fiecare sat. Ei vor fi un bun ajutor pentru medicii cercurilor, așa cum sunt împărțite azi.

Candidații pentru urmarea cursurilor acestor nouă școli și deci ai posturilor de agenți vor trebui să fie fii de țărani și să fie remarcați și recomandați de medicul districtului pentru aptitudinile lor, pentru buna lor purtare și îndeosebi pentru trecerea cu bun succes a cursului primar.

*

In programul de reforme militare al ministrului de răsboiu, d-l general Averescu, e luat, pe lângă cele deja săvârșite, înființarea, prin bugetul anului viitor, a celui de al treilea batalion aparținător regimentului de infanterie Nr. 35, înființat anul acesta, apoi înființarea unui nou regiment de infanterie Nr. 36 și în sfârșit înființarea încă a 5 regimente de artilerie, cari vor fi împărțite pe brigăzi.

Vor fi în felul acesta 18 regimente de artilerie, venindu-se câte două pentru fie-care divizie a infanteriei.

Acest program însă e posibil să nu fie adus la îndeplinire în întregime prin bugetul anului viitor.

M.

STIRILE ZILEI.

— 13 August v.

In memoria fericitului Tache Stănescu au contribuit la fondul Haral. T. Stănescu pentru masa studenților români din Brașov familiile: Mihail T. Stănescu, Iorgu Stănescu, Dr. Dim. Stănescu, Vasile Stănescu, Dr. Ioan Cloaje, Aurel Beleș, Dr. Iosif Blaga, Dr. Eudoxiu Procopovici, Dr. Izidor Bodea și Dr. Minodor Bendevski *câte 30 cor. — cu totul 300 cor.* — Spre acelaș scop a mai dăruit Dl Spirea Nicolau proprietar în Ploești *20 cor.*

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțămite, iar pe răposatul Dumnezeu să-l odichnească! — *Direcțiunea școalelor medii gr. or. rom. din Brașov.*

In cestiunea reuniunei pompierilor din Blaj. Cetim în »Unirea«: Foaia semioficioasă a comitatului Albei-Inferioare »Alsófehér« în Nrul 65 din a. c. sub titlul: »Reuniunea de pompieri suspendată. Blajul în România« publică cu o tendință vădită de indușmănire și cu o provocare directă o mulțime de neadevăruri și scornituri mincinoase. Cu partea politică a articolului nu voiesc să mă ocup, ci mă restrâng numai la partea aceea, unde se afirmă, că reuniunea pompierilor voluntari din Blaj, a cărei comandant suprem sunt eu, a fost din început în mânile ungurilor.

»Din actele și protocoalele reuniunii pompierilor voluntari, cari de prezent sunt secuestrate la protopretorele Blajului se poate însă constata adevărul, care e următorul: In 1883 s'a pornit o mișcare printre români de a înființa o reuniune de pompieri voluntari. In fruntea acestei mișcări au fost bărbații noștri, cari înaintând statutele au și fost aprobate. Caracterul românesc al acestei reuniuni nici când nu a fost discutat, fiind înfiripată de românii cu inimă din orășelul nostru și susținută tot de ei cu mari și grele jertfe. In toate afacerile interne în serviciu, în comandă s'a folosit totdeauna exclusiv limba română, iar sigilul dela început a fost românesc.

»Drept aceea toate afirmările susnumitei foi le declar de scorrnituri mincinoase și tendențioase. Dr. Danil *Szabo*, comandant suprem.

Serbarea culturală a Sașilor. Societatea culturală a Sașilor »Gustav Adolf« și-a ținut adunarea generală anuală Duminecă în Cincul-Mare, la care a luat parte aproape întreaga inteligență săsească din țară. Din acest incident orator festiv a fost predicatorul curții din Postdam părintele Rogge, unul din cei mai celebrii oratori bisericești a Germaniei. După cum cetim în »Sieb. D. Tagblatt« autoritățile maghiare să fi descoperit în unul din toastele rostite la »comersul« studenților sași ținut în Cincul mare — delictul »agitației«. Cercetarea în contra »agitatorilor« este în curgere.

Necrolog. Ilie *Dan*, consilier pe lângă tribunalul din Suceava (Bucovina), a reposat în etate de 59 ani. A fost un judecător onest și cinstit și Român bun până la moarte.

Nerecunoașterea unei bănci române. Ziarele maghiare publică știrea, că banca românească din Dezna, în fruntea căreia se află deputatul d-rul Ioan Suciu, s'a constituit în primăvara aceasta cu un capital de 100.000 coroane. Tribunalul din Arad, fiind invitat de direcția băncei să înregistreze firma, a trimis actele conform legei ministrului de comerț pentru ca înregistrarea să fie publicată în organul central oficial. Comisarul ministerului de comerț însărcinat cu controlul înregistrărei firmelor a refuzat însă publicarea pe motiv, că statutele ar cuprinde puncte nelegale și a comunicat aceasta tribunalului din Arad, invitându-l să ceară direcției băncei românești modificarea statutelor. Tribunalul din Arad a răspuns acestei invitări făcând demersurile necesare.

E oare adevărată, știrea dată de ziarul »Ellenzék« din Cluj, că fiind a se licvida banca maghiară din Iclodul-mare, de lângă Dej, un notar comunal, a venit cu propunerea, ca banca să nu licvideze ci să funcționeze mai departe după ce-și va asigura existința și în *cadrele celui mai mare institut de bani românesc*, de a cărui sprijin, eventual cartel poate fi sigură?? Și care-i oare acest cel mai mare institut de bani al nostru? — Numitul ziar ne mai pune în uimire, spunând că aceasta propunere, deși a căzut, a fost sprijinită de o terțialitate de voturi, și n'a protestat nici un gălăgios împotriva alianței financiare cu »valahii«. Așteptăm vreo lămurire despre acest interesant caz, dela corespondenții noștri din acele părți.

Rapoartele amănunțite ce ne-au sosit astăzi dela corespondenții noștri despre imposanta adunare a dep. Dr. I. *Maniu*, ținută la Vințul de jos despre aduuarea dela *Zlagna* și despre *oprelíștea adunării dep. Dr. A. Vaida*, convocată la Abrudsat, le vom publica în nrul nostru de mâne (poporal).

Impăratul Wilhelm proiectând o ascensiune cu balonul. Din Berlin se anunță, că Impăratul Wilhelm va întreprinde în curând o ascenziune cu balonul »Parseval«. In acest scop s'ar fi început a se face pregătiri.

Grozăviile incendiului din Constantinopol. Se anunță din Constantinopol ziarului »Lokalanzeiger«, că în partea orașului, decimată de incendiu, zăpăceala a fost teribilă: bărbați, femei și copii, cei mai mulți turci, alergau cu cai, câini și animale domestice prin străzile în flacări, căutând zadarnic o eșire. Numeroase persoane, mai ales femei și copii, periră în incendiu. De asemenea și soldați și pompieri căzură pradă flacărilor. Cadavre de animale zac pretudineni. Apropierea de teatrul incendiului e imposibilă din cauza colosalei călduri. Au ars în total vreo 6000 de case. Mai bine de 3000 de familii sunt fără adăpost.

Bombe descoperite la o școală de fete. Se anunță din Petersburg, că la o școală superioară de fete s'a descoperit un mare număr de bombe. Se bănuește că se urzea un atentat.

Noul ministru turc la București. Secretarul de stat, Sefar-Bey, a fost numit ministru plenipotențiar la București în locul lui Kiazim-Bey, care trece ca ambasador la Washington.

Pentru baloanele militare austriace. Ziarul »Local Anzeiger« din Berlin află, că bancherul vienez Reiter vrea să doneze suma de un milion coroane pentru baloane austriace și că și alți rentieri, între cari d-rul Dreher director de fabrică de bere, vor să facă asemenea donațiuni. In Viena se vorbește, că un mare financiar ar avea într'adevăr intențiunea de a dona armatei o sumă mai însemnată pentru un balon, dar el cere ca în schimb să i-să acoarde un ordin înalt. Guvernul nu pare a fi înclinat să consimtă.

Din Macedonia. »Universul« primește din Salonic cu data de 8 August v. următoarea corespondență: D. Lazar *Duma*, șeful lucrărilor speciale dela ministerul de externe, a sosit în Salonic venind din Bitolia, unde a studiat cestiunea noastră națională. Eri d. L. Duma a vizitat localul și terenul cumpărat pentru școală și biserică. D-sa a rămas pe deplin mulțumit și și-a exprimat mirarea cum s'a putut găsi o poziție în cea mai bună parte a Salonicului pe un preț așa eftin. A mai vizitat și noul cimiter românesc. D-sa a mulțumit adânc comunității române, atât pentru case, cât și pentru cimitir.

Joi sara a sosit în Salonic d. *Burghele*, directorul afacerilor politice dela ministerul de externe. Inainte de a veni în Salonic a trecut pe la Scopia, unde a vizitat pe români. Azi Vineri a vizitat pe toți eforii comunității române din Salonic și pe alți români. D-sa a rămas surprins și adânc mulțumit de situația românilor și-și poate da acum bine seamă de ce are nevoe mare cestiunea noastră, ca să meargă înainte cu pași repezi. Eforia din Salonic i-a făcut cunoscut, că e de cea mai mare importanță să se clădească biserică.

O reprezentație de teatru în Constantinopol. Din Constantinopol se anunță, că un public numeros a azistat Duminecă la prima reprezentație a piesei »Patrie« de Kemal-bey. Publicul a făcut o entuziastă manifestațiune autorului piesei, care a trăit până acum în exil. Drama face o critică aspră vechiului regim din Turcia. La apariția în sala de spectacol a fruntașilor tineri turci, publicul a aplaudat timp de mai multe minute. Entuziasmul a continuat toată seara.

Festivitățile dela Oravița.

Comitetul aranjator din Oravița a stabilit următorul program pentru festivitățile de Joi și Vineri:

Vineri la 15 (28) August seara la orele 8 *concert* cu concursul mai multor coruri din părțile Oraviței.

La acest concert își vor da concursul: 1. Corul din Ticvaniul-mare: »Marș« cor bărbătesc de I. F. Wagner. 2. Corul din Bozoviciu: »Morarul« cor mixt de Kiriac. 3. Corul din Coștei: »Colinda« cor bărbătesc de Kiriac. 4. Corul din Varadia: »Patriei și fraților mei« cor mixt cu acompaniament de orchestră. 5. Corul din Mercina: »Junimea parisiană« cor bărbătesc de Adam. 6. Corul gr. or. din Oravița-română »Preste deal« corul mixt. 7. Corul gr. cat. din Oravița-română: »Dulce-i glasul tău« cor bărb. de C. Thern.

Sâmbătă la 16 (29) August concert și reprezentațiune teatrală.

I. »Curiositatea muerească«, comedie într'un act, localizată de Maria Popescu, jucată de bursierul societății d-l Aurel Bănuțiu, d-na Melania Onae, d-șoarele Miți Dragoescu, Delia Trăilă și d-nii Dr. N. Hubian și I. Câmpurianu.

II. a) »Ștefan Vodă« de G. Dima, b) »Trageți voi boi«, de T. Brediceanu cântate de bursierul societății Ionel Crișanu, conservatorist de Viena.

III. a) »Tosca«, solo lui Cavaradassi, de G. Puccini, b) »Cântă puiul cucului«, doină de T. Brediceanu, cântate de conservatoristul Ștefan Mărcuș (Budapesta).

IV. a) »Elegie« de J. Massenet, b) Ideal de P. Tosti, c) Cântări poporale românești de T. Brediceanu, cântate de domnișoara Elena Pavlovici, conservatoristă de Viena.

V. »Un urs«, comedie într'un act, jucată de d-l și d-na Z. Bârsanu.

După teatru: Petrecere cu dans în sala otelului »Coroana Ung.«

Bilete de intrare se capătă în librăria I. E. Țăranu, în cofetăria L. Buschner și în băcănia Georghe Bogdan din Oravița română.

ULTIME ȘTIRI.

Becicherecul-mare, 26 August n. In ședința de eri a congregației comitatense a fost la ordinea zilei o propunere a comitatului Trencin, ca să se ciară dietei, ca reforma electorală să se introducă în municipii asigurânduli-se maghiarilor supremația. Representanții naționalităților au provocat o lungă desbatere propunând, ca votul universal egal și secret să fie introdus și la alegerile municipale, iar virilismul să fie șters.

Macău. 26 Aug. La alegerile comunale au reușit socialiștii și aderenții lui Kristoffy. Candidații independiști au întrunit o minoritate disparentă.

Madrid, 26 August. In conformitate cu ultimele știri sosite la ministerul afacerilor străine, se crede că Hafid va rămâne foarte probabil singurul sultan al Marocului și că va merge la Tanger spre a fi recunoscut de puteri.

Paris. 26 August. „Echo de Paris" află din Tanger, că s'au petrecut eri la abatoriul din Tanger vii incidente. Inspectorul veterinar francez a trebuit să se retragă în fața ostilității indigenilor.

Bibliografie.

— »*Legenda Funigeilor*«, poem dramatic în trei acte de St. O. *Iosif* și D. *Anghel*. Prețul 1 Leu.

Dante „Infernul" traducere în versuri de N. Gane. Prețul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.

„Prin Vraja Dragostei", nuvele de *Vasile Pop*, editura Minerva. Prețul C. 1 50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu „Vremuri de Bejemie" 2 cor.

Guy de Maupaansst „Povestiri alese traduse de M. *Sadoveanu*. 2 cor.

Octavian Goga „Poezii". 1 cor.

Zaharie Bârsan „Poesii" 1 cor. 50.

Sandu (Aldea) "Cărticica Plugarului" — 50 bani.

Ioan Adam: „Nezuinți" povestiri și „Pe lângă vată", pilde și glume țărănești. Ambele à 1.50 cor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Cărți noi.

In institutul de arte grafice *„Minerva“* au apărut următoarele cărți frumoase:

Titu Maiorescu, „Critice“, Volumul I, prețul 1.50 cor.

C. Sandu-Aldea, „Pescar de Islanda“ prețul 1.50 cor.

Ludovic Dauș, „Iluzii“ roman 1.50 coroane.

Ion Bârseanul: „Dor pustiu“. C. 1·50

N. Dunăreanu. „Răsplată“ (nuvele). Prețul cor. 1.50.

I. L. Caragiale. „Momente, Schițe, Amintiri“. Prețul cor. 2.—.

Adina Gr. Olănescu. „Cugetări“. Prețul cor. 1·50.

Guy de Maupassant. „O viață“ (umilul adevăr) traducere de *Em. Gârleanu*. Prețul cor. 2·—.

Cor. Moldovan. „Cântarea cântărilor“. Prețul cor. 1·—.

Caton Theodorian: „Sângele Solovenilor“. Cor. 1·50.

C. Sandu-Aldea: „Sfaturile unui plugar luminat“, cărticica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban: „Chipuri și suflete“. Cor. 1·50.

Maria Baiulescu. „Extaz“ (poezii). Prețul cor. 1.50.

M. Sadoveanu. „Dureri înăbușite“ ediția II. Prețul cor. 2·—.

M. Eminescu: „Poezii postume“, ediție nouă. Cor. 1·50.

Se pot procura și prin librăria „Gazetei Transilvaniei“ în Brașov și să se adauge la fiecare porto 10 bani.